

Posudek na bakalářskou práci Ester Martynkové „Láska a její místo v pomáhajících profesích“

Bakalářská práce Ester Martynkové „Láska a její místo v pomáhajících profesích“ se zaměřuje na téma typů lásky v jejich rozličných aspektech a funkcích u pomáhajících profesí. O významu tématu v kontextu sociální práce není pochybnosti. Práce je členěna a napsána jasně a přehledně. Oceňuji její systematické uspořádání. Celá práce se sice někdy nese až v duchu jakési náboženské „exhorty“, která však, domnívám se, není zcela na škodu v kontextu daného tématu. Základní motivací k jejímu sepsání (kromě snahy splnit podmínku k obdržení bakalářského titulu) je navýsost praktický: Teoretickým pojednáním dospět k prohloubení praxe sociální pracovnice.

Práce rozlišuje tři typy lásek, jimiž jsou „láska jestliže“ („Když uděláš to či ono, budu Tě mít rád“), „lásku protože“ („Mám Tě rád, protože jsi hezká“), a lásku bezpodmínečnou, kterou autorka přirovnává k lásce křesťanské, kterou Kristus miluje nás, a která je přítomná ve vysokém nároku křesťanské lásky k bližnímu. U každé z těchto lásek kol. Martynková poukazuje na možné výhody a nevýhody právě se zřetelem k praxi sociální práce. Bakalářská práce dospívá k závěru, že nejvýznamnějším typem lásky pro sociální práci je láska bezpodmínečná, která je láskou přející, trpělivou, empatickou, soustředěnou, upřímnou, odpouštějící, důvěryhodnou, ukázněnou a naslouchající. Není láskou, která by se projevovala pouze na základě nějaké zásluhy nebo po splnění nějakých podmínek vyhovujících tomu, kdo lásku projevuje. Nejenže autorka tento typ lásky charakterizuje, a to na základě biblických parafrází a citátů, ale, věrna svému praktickému zaměření, také naznačuje cesty její implementace do praxe, její možné nástrahy a blahodárné účinky na toho, komu se podařilo tuto lásku praktikovat. V závěru pak klade důraz na správné pochopení této nepodmíněné lásky: Nikoli popření lásky k sobě a ztráta individuality, ale naopak sebeúcta a vědomí své jedinečnosti jsou základním předpokladem tohoto základního motoru sociální práce.

Je třeba ocenit autorčiny poměrně trefné psychologické vhledy, nepochybně související s její praxí.

Měl bych jen dvě drobnější poznámky:

1. Autorka často odkazuje k Satanovi, který se snaží zmařit akty bezpodmínečné lásky sociální pracovnice/sociálního pracovníka. Aniž bych popíral jeho existenci, lze se ptát, proč ihned ve všem vidět dílo Ďáblovo. Pokud by ve všem byl ihned Ďáblova ruka, nebylo by rozumnější sociální práci opustit ve prospěch exorcismu? V práci vidím určité napětí mezi důrazem na vědeckou rovinu operující s poznatky psychologie a pedagogiky na straně jedné, a určitým nepřiměřeným akcentem na „operování“ díla Satanova („Satan ex machina“), které je patrně především na str. 27-28. Na str. 27 autorka nejdříve začíná zmínkou (parafrázují) „Za odmítnutí bezpodmínečné lásky může Satan“, aby na následující straně uvedla zcela racionální a „prozaické“ důvody možného selhání aktů (syndrom vyhoření pracovníka, manipulující klient, strach pracovníka apod.). V čem okamžité vidění Satana v klientových skutcích vlastně sociální pracovnice/sociálnímu právníkovi může pomoci?
2. Na str. 9 dole, zdá se, dochází ke spornému vyjádření: Autorka nejdříve odmítá představu, že člověk dáváním lásky se může vyčerpat, aby v následující větě pak přirovnala člověka k cisterně, která když se nenačerpá, nemůže druhé obdarovávat. Jak jdou tyto věty dohromady?

Práci doporučuji k obhajobě a hodnotím jako výbornou.

V Českých Budějovicích, dne 25. 4. 2011

Daniel Heider, Ph.D.

